

OGLAS

Nujno iščem varstvo za 9-mesečnega otroka na svojem ali vašem domu.

Varstvo za otroka potrebujem ob delovnikih, med 8. in 16. uro.

Prednost imajo dekleta in žene iz Rač oz. bližnje okolice.

Za razgovor in dodatne informacije pokličite na GSM 031 304 890 ali na telefon 608 24 10 (Lejla).

Brv Lokmirce - Gradišče

Krajani zaselkov Lokmirce in Gradišče, ki spadata v naselji Kopivnik in Loka, smo na kraju, kjer je bila v prejšnjih časih vedno brv preko potoka Brunika, postavili v začetku septembra novo. Domačini ji pravimo Freglova brv.

Opravljenemu delu smo proslavili s prijetnim druženjem. Naj o tem več "spregovorijo" fotografije.



Deklici, obe Anji (Lorenčeva in Freglova po domače, kakor smo navajeni imenovati bližnji kmetiji na obeh straneh), sta prerezali trak in tako simbolično združili krajane obeh zaselkov



Po odprtju smo preizkusili, ali je kaj trden most, in ugotovili, da kakor kamen, kost



Dogodek so pridno fotografirali tudi naši najmlajši domači fotografi



*Po uradnem delu so gospodinjice iz obeh zaselkov pripravile pogostitev, vinogradniki pa so prinesli svojo dobro kapljico, tako da se je veselo jedlo, pilo in tudi pelo
Vse foto: Slavko Osebik*

Po okrepcilu smo obujali spomine na nekdanje življenje ob našem potočku. čeprav ozek in kratek - v dobri uri pridemo od izvira do izliva - je poganjal trinajst mlinov in osem žag. Preko njega so vodile uhojene poti, ki jih zdaj vedno bolj uporabljajo izletniki.

V pogovorih in veselju ob zvokih harmonike Perkovega Jožeta ter petju in plesu je hitro minil čas do noči.

Sklenili smo, da se bomo drugo leto povесelili ob postavitvi Gradišnikove brvi.

Mateja POTOČNIK



Sosedsko ličkanje koruze

Prvi september je s prvim šolskim dnevom naznanil, da se počasi pričinja za mnoge najlepši letni časi - jesen. Narava se je odela v pisane barve, ljudje pa smo pričeli pospravljati pridelke, ki smo jih skrbno pridelovali skozi vso leto. Sosedje s hriba na poti v Ranče, imenovanega tudi "Črešnovi vrh", ki se zbiramo in družimo ob različnih priložnostih - izdelavi butare za cvetno nedeljo, postavitvi majskega drevesa, na skupnih izletih ipd. - smo se odločili, da bomo obudili tradicijo ličkanja koruze.

Tako smo se zadnjo oktobrsko soboto zbrali pri Baumhaklovih in kar ročno potrgali koruzo. Žene smo trgale koruzo, možje pa so nosili težke "korpe" na traktor, s katerim je upravljal Vebrov Darko.



Gospodar Milan je seveda poskrbel, da pri napornem delu nismo bili žejni.

Ko je bila koruzo potrgana, se je že postopoma temnilo, zbralo pa se je tudi veliko sosedov: Domadenikovi, Potočnikovi, Kuglovi in Fricovi ter seveda tudi naši prijatelji. Ličkanje koruze je potekalo v zelo veselem vzdušju. Starejši udeleženci so obujali spomine na dogodke iz mladosti, mlajši pa smo jim z veseljem prisluhli. Smeha in veselja ni manjkalo, navdušeni pa so bili tudi naši otroci, ki so prvič videli, kako so se takšna kmečka dela opravljala nekoč.



Ličkanje na vasi kot v starih, dobrih časih...

Mladi gospodar Ivan je poskrbel, da je zadišalo po pečenih kostanjih, ker pa se h kostanjem prileže mošt, seveda tudi tega ni manjkalo.

Med smehom in pogovorom je bilo delo zelo hitro zaključeno. Tedaj nas je gospodinja Olga povabila k bogato obloženi mizi, ki se je kar šibila pod domačimi dobrotami. Z užitkom smo se lotili pripravljenih jedi in se potem tako okrepani zabavali še dolgo v noč.

*V imenu sosedov s "Črešnovega vrha" zapisala:
Darja DOMADOVNIK*

Sara Bučar - perspektivna plesalka

Plesalka in učenka OŠ Rače, Sara Bučar, se že štiri leta intenzivno ukvarja z latinsko-ameriškimi plesi. Svojo plesno pot je začela že kot majhna punčka in sicer v plesni šoli Pingi. Kasneje se je odločila, da se bo vpisala v našo plesno šolo Samba, katere ustanoviteljica in trenerka sem avtorica tega prispevka. Po zelo kratkem času sem pri Sari ugotovila visoko nadarjenost za ples in ritmiko, nakar sem ji predlagala, da začne z resnimi in napornimi treningi. Z njenim prvim plesalcem se nista ujela, zato je začela trenirati z drugim, s Timijem Volupičem. Z njim trenira še danes.



Sara Bučar in Timi Volupič

Sara in Timi dosegata odlične rezultate in imata tudi že veliko pokalov, priznanj in diplom za 1., 2. in ostala vidna mesta. V lanskem letu, denimo, se nikoli ni zgodilo, da ne bi zmagala v svoji kategoriji, zato sem jima predlagala, da se udeležita njunega prvega državnega prvenstva. Tam sta kljub nižjim pričakovanjem dosegla odlično peto mesto. Za seboj imata že precej televizijskih nastopov in intervjujev. Za vsemi temi rezultati stojijo marljivi, trdi in vsakodnevni treningi in seveda izdatna pomoč staršev, letos pa je donacija Sari namenila še matična občina, to je Občina Rače-Fram, za kar ji gre iskrena zahvala.

Čeprav porabita veliko časa za treninge, tekme in nastope, sta Sara in Timi tudi v šoli uspešna. Sara se bo po osnovni šoli vpisala na eno izmed gimnazij, Timi pa že obiskuje 1. letnik Tretje gimnazije Maribor.

Moje mnenje je, da imata še veliko možnosti v tem športu.

Natalija BANOVIC

*Kako se reče tašči?
Vegeta... ker se meša vsepovsod.*

Himalajska odprava Cho Oyu 2006

Med 7. septembrom in 16. oktobrom 2006 smo se člani Alpinističnega odseka Akademskega planinskega društva Kozjak iz Maribora - Dušan Rauter, Damijan Karničnik in Boštjan Koletnik - udeležili himalajske odprave na goro Cho Oyu (8210 m).



Cho Oyu - 8201 m



Člani odprave na Cho Oyu

V odpravi je sodeloval še Aleš Koželj (AO Kamnik), sicer bolj poznan kot soplezalec Tomaža Humarja. Cilj odprave je bil osvojitve vrha šestega najvišjega osem-tisočaka po Tichyevi smeri v Tibetu. Vsa logistika odprave je bila v domeni agencije Monterosa expedition ltd.; vtis po koncu odprave je bil, da so za dogovorjene zadeve poskrbeli korektno.

Ideja o odpravi je v nas zorela že nekaj let, saj vse dotlej še noben Mariborčan oz. okoličan ni stal na vrhu kakšnega osem-tisočaka. Tako so se priprave na odpravo pričele že kakšnih osem mesecev pred odhodom. Največ energije je bilo porabljenega za pridobitev sponzorjev in donatorjev. Kljub vsem zapletom in nezapletom smo 7. septembra z Brnika odleteli proti Kathmanduju v Nepal, kamor smo prispeli naslednji dan. Po dveh dneh aktivnosti v Kathmanduju, kjer smo morali urediti formalnosti z agencijo, nabaviti hrano za na goro in kupiti manjkajoča puhasta oblačila, smo se z razpadajočim avtobusom odpeljali po razpadajoči cesti proti meji s Tibetom. Potovanja s prevoznimi sredstvi po Nepalju so že od nekdaj nekaj izrazito posebnega, saj nam, vajenim civiliziranih cest, ni najbolj jasno, kako vozilom uspe premagovati zares neverjetno luknjaste makadamske ceste, ki so na nekaterih delih zelo zožane zaradi plazov, za nameček

pa se vijejo tik nad več stometrskimi prepadi. Na takšnih delih cest je vozniku v veliko pomoč njegov spremljevalec, ki s pogledom na drugi strani vozila in zaporednim tolčenjem z roko po karoseriji voznika opozarja na možnost zdrsa vozila v prepad. Po takšni večurni vožnji smo prispeli na mejo med Nepalom in Tibetom, natančneje v vasico Kodari, poseljeno tik ob strmem nabrežju hudourniške reke. Administrativni zapleti na tibetanski meji, kjer gospodari kitajska oblast, so že znani. Zvrsti se izpolnjevanje nešteti obrazcev, veliko nesmiselnih vprašanj, merjenje telesne temperature in podkupljivost uradnikov. Po mejni kontroli, kjer so nam za nameček v skrajno umazanem okolju, posutem z najrazličnejšimi odpadki, z neko ročno škropilnico razkužili nahrbtnike, smo se s precej modernimi terenskimi vozili Toyota Land Cruiser odpeljali proti mestecu Zangmu, ki leži na višini 2300 m. Gre za mestece s povsem kitajsko arhitekturo, sivimi betonskimi zgradbami s kovinskimi okviri oken. Na pročelju vsake stavbe je vidna zvezda, na hodnikih visijo velike uokvirjene fotografije kitajskih komunističnih voditeljev. Po dnevu prebivanja v Zangmu smo potovanje nadaljevali po strmi cesti, tik nad prepadi, v mestece Nylam na višini 3750 m. Tam je bilo mogoče opaziti znatno več Tibetancev kot Kitajcev, z užitkom pa smo se prepuščali tudi tibetanski kuhinji z rižem, testeninami in zelenjavo na tisoč in en način. Zanimivo, v vsem Nepalju in Tibetu nismo opazili niti ene mačke, zato pa je veliko psov (največ takšnih brez lastnikov), ki podnevi spiyo zviti v klobčič, ponoči pa skupno lajajo in s smrčki raziskujejo ulice. V Nylamu smo ostali dva dni. Prvi dan smo se aklimatizirali na bližnjem hribu 4350 m visoko, naslednji dan pa se povzpeli na neimenovani hrib, na višino 4700 m.

Za vsako odpravo je izjemnega pomena dobra aklimatizacija, ki je pomembna za uspeh. Največji sovražnik plezalcev na tako visokih gorah sta pljučni ali možganski edem. Nikoli se ne ve, kdaj ali koga lahko doleti, edino zdravilo pa je čim prejšnji sestop v nižje predele, seveda ob ustreznih zdravilih. Znanih je namreč veliko smrtnih primerov, do katerih je prišlo prav zaradi pljučnega ali možganskega edema.

Po dveh dneh smo iz Nylama odpotovali preko prelaza, visokega nekaj nad 5000 m, po slikoviti Tibetanski planoti - strehi sveta, v mestece Tingri na višini 4300 m. Na Tibetanski planoti so dobro vidni sledovi barbarskega pohoda kitajske vojske ob zasedbi Tibeta, ko so z vsemi sredstvi želeli zatreti budizem in ob tem podirali budistične samostane. V Tingriju smo se aklimatizirali na bližnjem neimenovanem hribu, visokem nekaj nad 5.000 m; pogled z vrha je bil osupljiv. Pred nami Tibetanska planota, v ozadju pa Mount Everest in Cho Oyu, skrajno desno na obzorju pa edini povsem tibetanski osem-tisočak Shisha Pangma, kjer se je prav tedaj trudil drugi del naše odprave, šest alpinistov iz vse Slovenije in Branko Ivanek, sicer tudi prebivalec Rač.

Naslednji dan smo po tibetanski planoti odpotovali v kitajski avtomobilski bazni tabor na višini 5000 m, kjer smo v šotorih taborili dva dni in sicer na slikoviti travnati poljani s Cho Oyem na obzorju. Noči so bile krasne, tako jasne in tako zelo blizu zvezd. Vsako jutro nas je pričakalo nekaj novozapadlega snega, ki pa je ob jutranjih sončnih žarkih tudi hitro skopnel.

Na bližnjih hribih smo opravili dve aklimatizacijski turi in bili pripravljene za odhod v bazni tabor. Toda, šment - naslednji dan zjutraj se je pojavila bolečina v grlu in povišana telesna temperatura. Že pred odhodom na odpravo sem bil prehlajen in vse do tistega dne sem imel močan izcedek iz



nosu. Očitno so se tedaj z višino težave z zdravjem povečale. Pričel sem terapijo z najmočnejšimi antibiotiki in popitimi ogromnimi količinami čaja, saj je že v normalnih okoliščinah na takšnih višinah potrebno dnevno popiti okoli šest litrov tekočine. Ostali člani - pridružila sta se nam tudi dva Poljska plezalca, oče, star 75 let in njegov sin, ki sta se lansko leto poskusila vzpeti na Mount Everest, a jima to ni uspelo - so vse stvari in opremo naložili na jake in odšli proti vmesnemu baznemu taboru, kjer so prespali. Tibetanski gonjači pa z jaki in opremo za njimi proti baznem taboru. Po dveh dneh terapije mi je postalo dolgčas, zato sem sorazmerno ozdravljen odšel naprej proti baznem taboru, kjer sem na poti proti taboru dohitel ostale začudene člane odprave. Da sem bil še vedno na antibiotikih in kljub temu nadaljeval vzpon, se je kasneje izkazalo za nespametno potezo. Glas gore je bil namreč močnejši. Tako smo po nekaj urah hoje prišli utrjeni v bazni tabor na višini 5700 m, ki je za skoraj ves naslednji mesec postal naš dom. Uredili smo si tabor in postavili šotore. V bazi sem ostal tri dni in nadaljeval s terapijo antibiotikov, Dušan in Damijan pa sta odšla postaviti tabor I. na višini 6300 m, nato pa se po prespani noči vrnila nazaj v bazni tabor. Razpoloženje je bilo na vrhuncu, meni se je zdravje izboljšalo, vremenska napoved je bila prav tako zelo ugodna. V baznem taboru tik ob ledeniški moreni je bilo kakšnih 400 ljudi, pravo malo mesto. Srečati je bilo moč tudi takšne, ki s plezanjem in alpinizmom nimajo nič skupnega. Takšni plačujejo ogromno denarja, potem pa jih nekaj šerp dobesedno vleče na goro. Zelo malo pa je takih, ki na vrh zares uspejo priti.

Čez nekaj dni sta Dušan in Damijan odšla nazaj na goro, za aklimatizacijo prespati na tabor II., postavljen na višini 7100 m. Dušan je nato še prespal v taboru I., Damijan pa se je vrnil v bazni tabor. Naslednji dan sem tudi sam odšel proti taboru I., kjer dobršen del poti poteka po ledeniški moreni, nato pa se strmo vzpne kakšnih 500 višinskih metrov proti taboru I., ki je bil v ozki kotanji, zaščiten pred močnimi himalajskimi vetrovi. V taboru I. sva prespala skupaj z Dušanom, kuhala instant juhe in čaj, pomešan z najinimi lasmi in ostalimi smetmi, prinešenimi s snegom v najino kuhhalno posodo. Kot zanimivost velja omeniti, da se za kuho kakšnega pol litra čaja, ki na takšni višini seveda ne zavre, v povprečju porabi kakšna ura in pol. Zares je skoraj nemogoče zaužiti priporočene dnevne količine tekočine. Dušan je po sorazmerno mirni, vendar zelo hladni noči, odšel nazaj v bazni tabor, sam pa sem se podal naprej po strmem snežišču proti taboru II. Vmes je bilo potrebno premagati dva sicer s statičnimi vrvmi varovana seraka, kjer padeč ne bi bil priporočljiv, saj bi se lahko neugodno končal kakšen kilometer nižje na ledeniški moreni.

Ko sem tako malo pred mrakom prišel do tabora II., sem uzrl majhen šotor, ki nam ga je na gori pustil prijatelj Nick iz Grenlandije. Nick je lansko leto osvojil Mt. Everest, tokrat pa je iz nam nerazumljivega razloga, ne da bi nazaj na goro odšel po svojo opremo, odpotoval nazaj v svojo domovino. Že utrjen prisopiham do Nickovega šotora, v katerem zagledam meni neznano osebo, zavito v ogromno spalno vrečo. Vsiljivca tresem, da ga prebudim, on pa nič. Z nobeno kretnjo ne kaže zanimanja zame. Kmalu bo noč, višina 7100 m, jaz pa brez šotora. V rešitev se mi ponuja glas iz bližnjega šotora. Pristopim bližje in spoznam Marka iz Španije, ki mu razložim zaplet s šotorom. Prijazno mi ponudi prenočišče in v prostorski stiski spričo majhnega šotora nekako poskusim zaspati. Vmes slišim Marka, kako občasno vdihuje dodatni kisik iz jeklenke in nato žveči tobak. Pravi, da se le tako

počuti kot doma. Noč je hladna in kar se da močno se zavijem v spalno vrečo, tako, da iz nje gledajo samo oči, nos in usta. Pihati prične veter in postane še bolj strupeno mrzlo, Mark pa vdihuje dodatni kisik in še kar žveči tobak. Pove, da ni zaspan in da mi bo skuhal čaj. Odlično, zelo sem mu hvaležen za njegovo gostoljubje. Počasi vendarle zaspim in se prebudim v hladno jutro. Počakam, da sonce posije nad tabor II., nato pa pot nadaljujem proti taboru III. Gre mi dobro, korak je počasen, zaradi višine hitro in plitvo diham, ne posebej utrjen solidno napredujem in se, ker sem prvič na gori, obrnem na višini med 7200 in 7300 m in se vrnem nazaj proti dolini. V bazni tabor pridem dodobra dehidriran. Vse od tabora I. do baznega tabora nisem imel na voljo tekočine za pitje, saj je na taboru I. pomrznil plin v kartušah, povrhu pa se je pokvaril še plinski gorilnik. Naslednje jutro v baznem taboru me pričaka z meni nadvse čudno in močno bolečino v desnem predelu ušesa. Grem do zdravnika sosednje odprave, Američana Freda Rendalla. Pregleda me in ugotovi, da imam vnetje srednjega ušesa. Zapove mi počitek in terapijo antibiotikov. Ne morem verjeti! In to se zgodi meni, ki imam sicer tako zelo redko kakšno majhno zdravstveno težavo. Sedaj, ko bi moral finiširati na goro, pa se mi dogaja takšna reč. Zdravnik pove, da se iz morda čisto nedolžnega prehlada še iz domovine na takšni višini razvijajo takšne bolezni. Naslednje jutro se v podkrepitev njegove diagnoze pojavi še povišana temperatura in gnojni izcedek iz desnega očesa. Postaja mi jasno, da sta s tem moja odprava in vzpon zaključena, pa samo kakšni trije lepi in zdravi dnevi so mi zmanjkali. V bazni tabor izpod Šiša Pangme pride Aleš in pove, da odprava ni uspela. Bilo je preveč novozapadlega snega, zato so gazili vse do tabora II., nato pa je čas za odpravo potekel in morali so domov. Aleš, že dobro aklimatiziran iz Šiša Pangme, tako sam, brez mene, ki sem zbolel, odide na goro, katere vrh osvoji 6. oktobra in se nato naslednji dan zdrav vrne v bazni tabor. Izvem, da je v času moje odsotnosti v neposredni bližini baznega tabora prišlo do streljanja. Kitajski vojaki so v zasedi tik pod prelazom Nangpala, ki povezuje deželi Nepal in Tibet, streljali na skupino tibetanskih prebežnikov, ki so želeli v boljši svet. Tri izmed njih so med begom ustrelili v hrbet, pri čemer so eno izmed žensk kar dva dni pustili mrtvo ležati v snegu na poti proti prelazu. Ob vrnitvi domov sem zadevo spremljal na internetnih straneh in pojasnilo uradnega Pekinga je bilo, da so vojaki streljali v samoobrambi, pri čemer je eden izmed prebežnikov umrl, eden je poškodovan, eden pa je umrl zaradi višinske bolezni. Paradoks brez primere! Člani naše in drugih odprav so opisano streljanje posneli in fotografirali, vse skupaj pa je bilo preneseno na internet, seveda z ustreznimi komentarji.

V bazni tabor se vrneta tudi dve odpravi z borim izkupičkom. Štirje so bolni, eden z možganskim edemom, priključen na dodatni kisik, drugi s črno pomrznjenimi prsti na nogah, tretji pljuva kri in grozovito kašlja - ima pljučni edem, četrti pa zaradi močnih ozeblin na stopalih v šotoru stoka in ječi, saj je bolečina neznosna. Že naslednji dan morajo vsi čim prej v dolino. Sledi klic in sporočilo po satelitskem telefonu moji najdražji Katarini in prijatelju Marjanu, v zameno pa sem deležen njune zame nadvse dragocene tolažbe. Potem vso energijo vložim v logistično pomoč mojima prijateljema na gori. Spremljam ju s pogledom in s prenosno postajo v roki, vse to kar leže iz svojega šotora. Že dva dni sta v šotoru na taboru III., 7500 m visoko, veter pa piha tako močno, da ne moreta iz šotora. Zadrževanje na takšni višini je pogubno za telo, ki nezadržno propada zaradi

tako zelo nizkega zračnega pritiska. Držim pesti zanju in ju bodrim po nam edini vezi - prenosni postaji. Večina odprav je iz baznega tabora že odšla, ostale smo še samo štiri manjše odprave, in pri drugih poskušam preveriti vremensko napoved.



Plezanje na Cho Oyu

Jasno je, da je vsak dan bolj mrzlo in vse bolj vetrovno. Približuje se zima. Dušanu in Damijanu nekako uspe najti zlato luknjo v vremenu in 8. oktobra 2006 ob 16.25 uri osvojita vrh Cho Oya.



Vrh Cho Oyu

Na vrhu piha mrzel veter, oblaki zakrivajo bližnji Mt. Everest. Vzameta si čas za nekaj obveznih fotografij, nato pa brž nazaj, navzdol, v življenje. Že v mraku in delu noči se vračata v tabor III. Časa za veselje ni, potrebno bo v dolino. Ko se slišimo po prenosni postaji, je veselje vseh neizmerno. Domačim in uredniku naše spletne strani pošljem sporočilo o osvojitvi vrha.

Čez dva dni pride v bazni tabor sicer običajno redkobesedni Damijan. Čeprav je utrujen, besede navdušenja iz njega kar dežujejo. Naslednji dan, ko pospravi tabor I., se skupaj s tibetanskimi nosači vrne še Dušan. Skupaj se veselimo, za večerni posladek pa nam nepalski kuhar pripravi torto, ki jo naredi s pomočjo samo njemu znane improvizacije.

Noči so postale obupno hladne in vsi smo v pričakovanju naslednjega dne, ko naposled odidemo skupaj z našimi tovornjaki - jaki v dolino. Po dveh dneh pridemo nazaj v Kathmandu, kjer se imamo po več kot mesecu dni priložnost stuširati s toplo vodo. Vsak v kopalnici ostane debelo uro. Z Dušanom ugotoviva, da imava pomrznjene okončine. Dušan ima nekoliko pomrznjene prste na rokah in nogah, jaz imam pomrznjene prste na nogah in še vedno nekoliko boleče srednje uho. Bolečine v pravem pomenu besede čutiva

še v teh nižinah, ko se žile pričnejo širiti. "Saj bo bolje," rečeva, "le nekaj tednov bo neobčutljivo in boleče."

Odprava je bila tako uspešno zaključena. Nekaj pomrznjenih prstov in moje srednje uho sicer ni povsem zanemarljivih, a se bodo kmalu pozdravili. Uspeh, vtisi in spomin pa bodo ostali.

Odpravo so omogočili: Občina Rače-Fram, Avto Koletnik d.o.o., Pošta Slovenije, Pinus Rače, Sortima nepremičnine, Ibe d.o.o., Terra MSG d.o.o. (Mammut), Policijski sindikat Slovenije, Klasand d.o.o. in MAP Trade d.o.o.

Boštjan KOLETNIK, Ješenca 9/b

Naše povolilno družabno srečanje

Lista za razvoj podjetništva in sožitje med generacijami se je letos prvič predstavila na lokalnih volitvah v občini Rače-Fram. S programom razvoja malega gospodarstva, skrbi za čisto pitno vodo in možni vzpostavitev dnevnega varstva za starejše občane smo si pri volivkah in volivcih pridobili zaupanje. Med dvanajstimi strankami in listami, ki so kandidirale v naši občini, smo po številu glasov pristali na šestem mestu in si tako pridobili eno mesto v občinskem svetu.

Takšni so bili rezultati volitev. Ker je potrebno uspeh deliti s tistimi, ki so za to zaslužni, je padla odločitev, da se 30. oktobra dobimo v športnem parku Brezula, kjer smo ob prigrizku in dobri kapljici že iskali nove zamisli.



foto: Matjaž Belca

Veseli smo bili, da se je našemu povabilu prijazno odzval tudi Branko Ledinek, župan občine Rače-Fram. Na tem mestu bi se zahvalila tudi vokalni skupini Fantje na vasi, ki je druženje popestrila z izbranim petjem slovenskih narodnih pesmi.

Takšna neformalna srečanja in pogovori z ljudmi omogočajo številne možnosti za nadaljnje sodelovanje, udejanjanje zamisli ter krepitev dobrih odnosov.

*V imenu Liste za razvoj podjetništva in sožitje med generacijami:
Mateja BELCA*



Nepozabna pot treh generacij na Triglav

Ko sem pred tremi leti stopila v pokoj in se vpisala v Planinsko društvo Fram, je bila moja največja želja, ki me je spremljala vse življenje, da stopim na najvišji vrh domovine, Triglav.

Zavedala sem se, da to ni mačji kašelj, zato se moram pripraviti psihično in fizično, predvsem pa kondicijsko. Po dveh letih članstva in kar lepem številu prehojenih poti preko Pohorja sem s svojim vodičem, mojim angelom v gorah, na Gradiški turi prvič okusila kline in jeklenice, prvič sem bila v skalah in prvič uživala v lepoti naših gora tudi na višini nad 2000 metrov. Takrat se je moja želja začela stopnjevati v take višave, da so moji domači sklenili, da gredo z mano na Triglav, ki je bil zadnjih šest mesecev v domači hiši glavna tema.

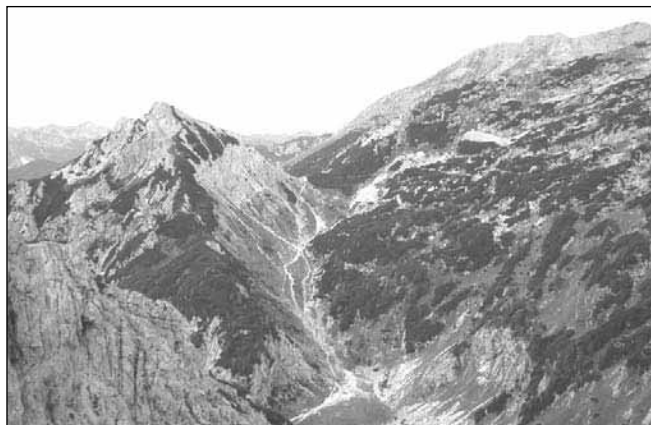
Prvi termin za odhod je bil določen za 23. julij. Sklenili smo, da gremo, vendar usoda tistega dne ni dovolila, da stopim na pot, saj sem si teden dni prej zlomila prst na nogi. Vsa obupana pokličem Bobija in potarnam, kaj se mi je zgodilo. Seveda me potolaži. "Marija, Triglav te bo počakal," pomirjujoče reče. In postavimo drugi termin. "Ja, Bobi, Triglav bo počakal, toda mene leta ne bodo počakala," nekoliko zagrenjeno pomislim, a tega raje ne izrečem na glas.

Drugi termin je bil petek, 25.8.2006. Za petek je že tako značilno, da je slab začetek. Tako je bilo tudi za nas, saj so nam jutranje strele, grmenje in dež preprečile odhod proti Triglavu.

Ne znam in ne morem opisati počutja tistega dne. Ali je res nekaj nad mano, kar mi ne dovoli, da užijem lepote poti na Triglav? Zvečer me pokliče Bobi in vpraša, če imamo nahrbtnike še vedno pripravljene. "Joj, Bobi, seveda," rečem v pričakovanju. "Torej gremo jutri zjutraj ob 5. uri?" zaslišim. "Še vprašajš? Seveda gremo!" dobesedno vzkliknem. Govorim o treh generacijah moje družine: o možu, zetu, vnuku in seveda meni.

Končno pride sobota in z njo moja težko pričakovana pot na Triglav. Ta nas je vodila po avtocesti do Domžal, skozi Mengeš in mimo Brnika na gorenjsko avtocesto do Bleda, nato skozi Gorje na Pokljuko oz. Rudno polje. Avtomobile parkiramo pod Miščavcem na višini 1330 m. Tu si nadenemo nahrbtnike (vsi se strinjamo, da so pretežki) in pripravimo pohodniške palice. "Vsak s svojim nahrbtnikom, kar človek potrebuje v gorah, naj nosi vsak sam," zahteva naš vodnik. Tudi vnuk Rok si korajžno nadene nahrbtnik.

"Tako, Marija, zdaj se pa začne peš pot na Triglav," si rečem. Po poti skozi gozd pridemo na planino Konjščico. Pogled uzre planšarske kočice ob prijetni poti čez pašnike, dokler se skozi redki gozd in ruševje ne začne pot vzpenjati čez klance do krnice Jezerce na višini 1720 m. Do Jezerc uživam v pogledu na vrhove in še vedno ne dojamem, da sem na poti proti mojemu Triglavu. Po prvem krajšem postanku se začnemo vzpenjati na Studorski preval in na višini 1892 m mi v glavi rahlo šumi. Saj ne vem, ali od višine ali prehitrega vzpenjanja.



Krnica Jezerca in Studorski preval

"Marija, to pa ni nedolžna pot!" me prešine. "Ampak saj imaš Bobija in moža Silva, ki ti zvesto stojita ob strani," se tolažim. Ostali trije - Dejan, Rok in Nejc - so že na sedlu, ko jaz še sopiham na pol poti. Bobi miri: "Marija, počasi in varno, pot je še dolga." Tudi mi smo s pol urno zamudo osvojili Studorski preval. Po rahlem spustu sledi dolga prečka čez široko južno pobočje Tosca do Vodnikovega doma, ki stoji nad dolino Velega polja.



Vodnikova kočica



Velo polje



Tam se nam prvič odpre pogled proti našemu cilju. Pod njim kot malo škatlico zagledamo dom Planika. Prvič me stisne v pljučih.

"Marija, se zavedaš, kam si se podala? Poglej, kako daleč so tvoje sanje, kako visoke so... Boš zmogla, ti bo dovolil, da se boš dotaknila njegovega vrha? Sama nikoli! Tvoj ljubitelj gora, tvoj človek ti bo s svojo nesebično pomočjo pomagal, da uresničiš svoje življenjske sanje. Tudi moj mož Silvo se ne bi nikoli podal na to pot; to je storil samo zaradi mene in moje goreče želje. Se bova srečno vrnila?"



Pogled proti Triglavu - tako blizu, a vendar še tako daleč

Vse te moje misli prereže Bobi: "Gremo, pot do Planike je še dolga." Na poti smo se začeli zložno vzpenjati čez vznožje Vernerja. Pot nas je pripeljala do prvih skal z jeklenicami, do ozkega tunela, skozi katerega vodijo izklesane stopnice. Bobi razmišlja na glas: "Dobro, da si znižala obseg in kile, saj bi se sicer zagozdila." In da veste, ima prav, saj so stopnice speljane zares skozi ozek prehod. Nimam časa gledati okoli sebe, kontroliram vsak korak, ki ga naredim, saj ne morem pozabiti, koliko preprek in nezdod me je spremljalo pred potjo.

Na Konjskem sedlu smo že nad 2000 metri in stopili smo pod masiv Triglava. Ob pogledu proti koči Planika sem imela občutek, da se mi vedno bolj odmika. Tudi nahrbtnik je postajal vedno bolj težak. Vedno pogosteje sem zahtevala minutko počitka, saj se mi ja dozdevalo, da vedno težje diham. Tudi pot je bila precej gruščnata, pravi gorski svet brez zelenic, samo kamenje. Po prvem grebenu še en greben. "Vidiš tisti kamen?" "Ja, vidim," zadihano izjavim. "Tam je vrh," zaslišim. Saj nisem več prav videla, ampak do kamna pa sem prisopihala, sedla nanj in ob pogledu na vrhove pozabila na bolečine. Ker so naši trije mladi junaki že prej osvojili Planiko, so nam prišli nasproti in Nejc mi je zadnje metre pomagal nesti nahrbtnik do Planike.



Dom Planika pod Triglavom

Za pot od Rudnega polja do Planike smo potrebovali 7 ur in 45 minut, za vzpon 1070 m.

Vse štiri člane naše družine je čakalo prvo spanje v planinski koči tako visoko in to na lesenih nadstropnih posteljah. Da nam ne bi bilo kaj prizaneseno, so bile postelje v drugem nadstropju. Po večerji smo ob misli na naslednje jutro utrujeno zaspali na skupnih ležiščih.

V nedeljo po zgodnem zajtrku in pripravi potrebne opreme (pasovi, čelada, navezava) se ob 6.45 uri odpravimo na pot proti vrhu. Po melišču se počasi vzpenjamo pod steno. Zopet smo na klinih in jeklenicah in zopet smo v ozkem žlebu. Kakšna sreča, da imam nekaj centimetrov obsega manj! Okrog nas pa samo stene in prepadi. Pogled navzdol prinese spoznanje, da je naša Planika zopet kot majcena škatlica. "Marija, sanjaš ali se resnično vzpenjaš proti Triglavu?" se radostno vprašam. "Še prej pa moraš osvojiti Mali Triglav, ki s svojimi 2745 metri sploh ne zgleda majhen," misli takoj spravim na realna tla. Tam se naša pot sreča s potjo, ki vodi iz Kredarice, naprej po grebenu proti vrhu Triglava pa vodi le ena pot. Iz Malega Triglava sledi manjši spust na greben in pot čez znameniti greben. Preden se začnemo ponovno vzpenjati, se umaknemo skupini kakšnih tridesetih planincev, ki že sestopajo. Ko vstopimo v zadnjo steno, nam naši trije mladeniči pošljejo znak, da so že na vrhu. Srce čutim v grlu, niti misliti ne morem, občutki so čudoviti, v glavi mi razbija. Na pol poti začnejo rahlo naletavati snežinke. V glavi mi zašumi. Prestrašim se, da je to morda znak, da ne bom prišla na vrh. Snežinke so vedno gostejše in doleti nas snežni metež z vetrom. Previdno vprašam: "Bobi, kaj to pomeni, a moramo nazaj?" "Marija, tako visoko ne boš nikoli več. Torej korajžno naprej proti vrhu!"



V snežnem metežu se počasi prebijamo proti vrhu

Vklopim zadnje rezerve in v nedeljo, 27. avgusta 2006 ob 9.50 uri, stopim na najvišji vrh domovine, na našega očaka, na tako zeleni Triglav.

Moje sanje so uresničene.

Premagajo me občutki sreče, oči so polne solz. Ne morem dojeti, da je to res, da sem na vrhu z možem, zetom, vnukom s svojim vodičem ter njegovim sinom.



Tri generacije naše družine z Nejcem in Bobijem na vrhu

Hvala vsem, da ste me bodrili in z mano stopili na vrh Triglava! Tam so nas že debelo uro premrazeni čakali Rok, Dejan in Nejc, da smo naredili skupne fotografije treh generacij in opravili obvezen krst vseh štirih, ki smo prvič stopili na vrh najvišje gore v Sloveniji. "Na vrh si prišla, zdaj pa se moraš še vrniti v dolino," komentira Bobi.

Sestop se je začel po isti poti kot je potekalo vzpenjanje, le da seveda v obratni smeri - navpično navzdol. Bila sem zelo srečna, da sem na vrhu objela in delila čudovite občutke s svojim desetletnim vnukom. Upam, da sem tudi njemu vcepila občutek doslej neznane lepote in veselja do naših čudovitih gora. Upam, da bo nadaljeval moje sanje.



Slovo od očaka v čudovitem jutru

Tedaj se ločimo z našo mladino, ki sestopa hitreje, saj je njihova hoja precej hitrejša od moje, povrh vsega pa je bila na prvem delu poti potrebna še večja pazljivost, saj so bile skale zaradi sneženja mokre in spolzke. Čez greben na Mali Triglav se nemo zazrem v številne spominske plošče, ki pričajo, da so številni ljubitelji gore svojo ljubezen plačali z življenjem.

Z Malega Triglava je bila pot lažja, sneženje je prenehalo, skale so se posušile, v meni pa je vedno bolj dozorevala resnica, da sem resnično bila na Triglavu. Za trenutek sem se ustavila in z nepopisno lepimi občutki občudovala vrhove naših nepozabnih gora. Hotela sem si jih vtisniti v globino srca, da jih nikoli, prav nikoli ne pozabim.

V planinsko kočjo Planika smo prispeli malo po 13. uri, po treh urah vzpona in treh urah sestopa. Vsa srečna sem

preostali del dneva sanjala na čudovitem lesenem ležišču in v meni je kipelo: "Marija, uspelo ti je!"

Zjutraj se zbudimo v prekrasno jutro. Še preden sonce vzide, z Rokom hitiva na plan, da posnameva sončni vzhod in Triglav v soju prvih sončnih žarkov, nad njim pa modro nebo brez oblakov. Tudi ostali vrhovi so se kopali v prvih jutranjih sončnih žarkih. Še vedno nisem povsem prepričana, ali je vse to resnica. "Babi, poglej, Mali in veliki Triglav, na katerem smo včeraj bili, ali nista čudovita?" se občudujoče izvije iz Rokovega grla. Te njegove besede mi veliko povedo: tudi njega se je močno dotaknilo, tudi on je postal planinec - ljubitelj gora.

V tako prekrasnem jutru zapuščamo očaka. Pri sestopu čez Konjsko sedlo do Vodnikovega doma med potjo, vse dokler je bil viden, se poslavljam od njega. Poslavljam kot od dobrega znanca, pravzaprav kar prijatelja, v upanju, da se še kdaj vidiva. Če ne jaz in Silvo, pa zanesljivo moji vnuki z očetom. Na simbol slovenstva moja generacija ne sme pozabiti. Navzdol je šlo kljub postankom za fotografiranje in občudovanje okolice hitreje, saj smo do Vodnikove kočje porabili 2 uri in 35 minut hoje. Ti podatki so do minute točni, ker je moja hitrost v gorah meril naš vodič.

Od Vodnikove kočje je sledila še zoprna pot okoli Tosca. Ta mi ni ugajala že, ko smo se vzpenjali, saj smo se vso pot do Vodnikove kočje morali umikati triatloncem, ki so tistega dne imeli tekmovanje. Oborožena s čudovitimi vtisi in spomini mi je tudi ta pot hitro minila. Nato po isti poti sestopamo do Jezerc in naprej na planino Konjščica. Tam nas zopet čakajo naši trije hitri planinci. Sedijo na velikem kamnu in čakajo, da naredijo zadnje dokaze - posnetke mojega herojskega vzpona. Ko prispemo preko pašnikov v gozd, po blatni in spolzki poti ugotovimo, da je dolina imela dež, mi pa čudovito sončno vreme.

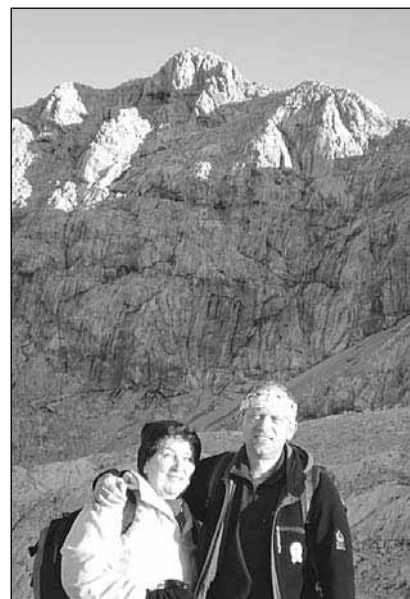
Ob 14.25 uri končno počasi prisopihamo do naših avtomobilov. To je resnični konec naše peš poti na Triglav. Tu še enkrat objamem mojega varuha, ki mi je omogočil, da sem z možem, vnukom in zetom prvič doživela lepote Julijskih Alp in po vseh zaprekah in številnih pomislekih stopila na tako občudovanega očaka. Tudi moje srce je žarelo, kot je žarel moj Triglav v soju jutranjih žarkov.

Jože Bobovnik -
Bobi!

Vem, koliko ti
pomenijo gore in
njihove lepote,
zato me bo spomin,
ki si mi ga podaril
ob koncu naše poti,
spremljal ves
preostanek mojega
življenja in odšel
z mano na pot
brez povratka.

Hvala ti!

Z Bobijem,
mojim varuhom v gorah
Vse foto: Nejc Bobovnik



Marija PETEK - VERDEV